

Cifras alarmantas da violenza a chasa

40% dals delicts da violenza capitin a chasa – las cifras autas da violenza fan star stut

(rtr/fmr) Oz è il di internaziunal «violenza cunter dunnas». Las cifras da delicts da violenza en Svizra èn fitg autas. Bunamain 20 000 delicts ad onn vegnan commess en il ravugl dal dachasa. E las cifras zuppadas dals cas che na vegnan betg annunziads a la polizia, èn anc pli auts. Il 2019 ha la polizia registrà en Svizra 19 669 delicts en il ravugl dal dachasa. I sa tracta tant da grevs delicts sco mazzaments u emprovas da mazzar (79 cas) u dad acts sexuals cun uffants (383 cas). Il pli fitg summeschan dentant pli levs delicts sco smanatschas (4314 cas) u sch'insatgi metta maun vi dad in partenari u in uffant (6379 cas).

Tge che fa surstar è che mazzaments capitin pli savens a chasa (63%) e betg insanua en giassas stgiras. Era tar las violaziuns è la cumpart a chasa fitg auta (42%). Da resguardar èsi: La polizia registrescha ils delicts denunziads. Blers delicts entaifer la famiglia na vegnan dentant mai denunziads. Ins suppona perquai cifras zuppadas anc bler pli autas.

Cifras grischunas

Tar las cifras dal Grischun èsi da resguardar che violenza a chasa vegn tegnida tselhàda pli savens en regions ruralas che en citads. La mancanza dad anonimitad maina savens tar in squitsch tar ils pertutgads. La statistica criminala dal Grischun mussa: Duas personas èn vegnidas mazzadas l'onn 2019 en Grischun – e tuts dus mazzaments èn capitads en las atgnas quatter parais. Tut en tut ha registrà la polizia grischuna 196 cas da violenza a chasa. E quai èn be ils cas che vegnan enfin tar la polizia. Ina part considerabla, uschia calculeschan expertas ed experts, resta en il stgir.

Statistica svizra mussa: en 75% dals cas èn ils umens ils delinquentes

En 75% dals cas èsi ils umens che commettan ils delicts a chasa, en 25% dals cas las dunnas. La statistica mussa en detagl las cumparts dad umens e dunnas tar la violenza visavi partenaris, ex-partenaris, uffants u auters parents (guarda grafica).

Co mitschar da violenza?

Sa deliberar da la violenza a chasa n'è betg simpel. I dovra agid professiunal. Dunnas pertutgadas pateschan savens onns a la lunga. In tal agid porscha l'Agid da victimas dal Grischun. Tge cussegl survegn ina dunna, sch'ella telefonescha l'emprima giada sin il numer d'agid?

Tar l'emprim telefonat fetschian ins ina valitaziun da ristg, di *Bettina Melchior*, manadra da l'Agid da victimas. Sch'ina dunna e ses uffants sa chattian en privel acut, stoppia vegnir alarmada la polizia u ch'ins procura per albiert en la chasa da dunnas.

Normalmain ageschian ins dentant pli plaun e cun tutta precauziun. Ins veglia evitar da destabilisar lur situaziun cun in'intervenziun.

Chapir la situaziun

L'Agid da victimas empovia l'emprim da chapir en tge situaziun ch'ina dunna sa chattia: Tge ha ella fatg atras? Co è sia situaziun famigliara? Tge less ella cun ses telefonat? Suenter stoppian ins agir cun precauziun, di la manadra da l'Agid da victimas.

Impurtant saja da dar segirtad a las dunnas pertutgadas da violenza – savens era cun ina terapia – e lura ponderar ensemen cun ellas ils pass necessaris. Sortir dal circol viziuz da violenza dovria agid professional, di Bettina Melchior. E savens sa tractia quai d'in lung process.

«Igl è in tema enorm impurtant», di ina dunna da 45 onns en in film dals Cuntrasts dad RTR ch'è stada pertutgada da violenza da chasa.

Ella ha inscuntrà la violenza gia da poppa. Fin tar sia adolescenza è ella vegnida malduvrada e pitgada da ses bab. Perquai veglia ella er raquintar sia istorgia, «igl è da prender il tabu da la tematica».

Annemarie Grünig, la manadra da la Chasa da dunnas dal Grischun appellescha ad in e mintgin dad intervegnir tar violenza a chasa.

* Dapli infurmaziuns sin rtr.ch

* Ils citats da quest artitgel èn ord in film da Cuntrasts, realisà da Isabelle Jäger.

Tge è violenza a chasa?

Duvrar violenza u smanatschar cun violenza:

- tranter pèrs
- tranter ex-partenaris
- tranter geniturs ed uffants
- entaifer la parentella

I na dependa betg sch'il delict vegn commess en las atgnas quatter paraids, decisiv èsi en tge relaziun che las personas stattan ina cun l'autra.

La statistica da polizia registrescha mintgamai tar 28 fatgs penals ch'èn relevants per violenza a chasa en tge relaziun che las personas stattan ina cun l'autra. Or da quai resorta lura la statistica davart violenza a chasa.

Avra ils egls – 16 dis d'acziun cunter violenza

Il Grischun vul render attent cun dis d'acziun sin la violenza a chasa e la violenza cunter dunnas. A partir dad oz e fin ils 10 da december vulan il chantun ed organisaziuns sensibilisar la gliעד cun differentas occurrenz per quest tema. Sco il chantun scriva en ina comunicaziun, stattan quest onn ils uffants e giuvenils en il center dals dis d'acziun.

Violenza envers uffants e giuvenils ha savens lieu en in ravugl famigliar. Là èn uffants e giuvenils pertutgads da differentas furmas da violenza. Latiers tutgan en spezial maltractaments corporals e psychics, abus sexual, negligentscha corporala ed emoziunala sco er l'experientscha da violenza tranter ils geniturs.

